

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Quis poßit iusiurandum praestare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Quis possit
iurandū
præstare.

iuxta scripturam sanctam iurare non uetat, quæ ex eodem spiritu existit quo Christus ipse loquitur, et quæ sibi semper constans est atq; eadem. Iam temere aut falso non iuro neq; sane ex malo, dum id efflagitat, aut charitas proximi, aut ordo operum dei, aut ratio glorie illius, qui iureiurando politicam consuetudinem dilabatur hætenus cõtinet, sicut ex lege passim adparet iurandū apud iudicem tibi dictantem præceptum esse. Quem uero libido sinistra seu mala consuetudo ad iurandū instigat, is ex malo & impie agit dum iurat. Nomen enim dei uile ducit, & uane assumit. Ex bono autem esse, piusq; censeatur is qui iuxta ordinem à deo institutum ad utilitatem reuerenter & sancte iurat. Nã cor huius nihil loquitur quàm etiam etiam, non non. Malum uero publicum, quod homines sint mendaces, hoc est, quod homines adhuc & nondum Christiani toti sunt, externã nominis dei attestationem extorquet, quam proximo ad gloriam dei letus præstat. SIMON. Hoc te peto, ut paradoxon istud mihi enarres, quod solus Christianus homo possit iurandū præstare. IOIADA. Suo loco dicam, non enim patiar ut me extra orbitã ducas, quod catabaptistis peculiare est. Iã refellã tuam quam de iureiurando definitionem attulisti. Quis quæso uobis hanc definitionem iurandi indicauit? Vsum quidem non nihil attigistis, sed quod essenziale in sacramento

cramento est, aut ignoratis, aut per malitiam tacetis: solum enim dicitis quo iureiurando utamur, sed quid sit, aut quomodo fiat tacetis, nam si id candide traderetis, non tantopere à iureiurando abhorrerent homines. Verum hoc nō faceret ad consilium uestrum, quo & magistratum ipsum, & eum neruum quo consistit, dissoluere pergitis. Tolle iusiurandū, iam omnem ordinē in rebus publicis soluisi. Vocabit consul senatorem, non parebit. Dices lictori præcipiat ut eum uinciat. Quomodo parebit lictor? Videt consul catabaptistam in hoc esse, ut plebem ad perduellionem trahat, curare uolet ne quid mali respublica patiat, interdicit ne in oculo pseudapostolus doceat, palam enim doctorem reuicerunt qui ab euangelio syncerius intellecto stant. Hic iterum uetat, quo minus doceat siue publice, siue priuatim: catabaptistam omne imperium contemnentem præhendi iubet. Non paret lictor, quis præhendet? Consul ipse? At catabaptista robustior est. Vides ut omnis ordo nobis perit, cum iusiurandum e-reptum est. Quod si diuinæ literæ hoc uellent, nihil morarer, is enim cuius prouidentia cuncta gubernantur domui Israël nunquam defuturus est, sed non uult hanc confusionem. Da enim iuxta catabaptistarū consilium, in aliqua ciuitate iusiurandum ac deinde magistratum tolli, & de eorum sententia geri omnia, Dis boni quæ confusio, rerumq; omnium mixtio? Nemo

Quā neces-
 sarium iusius
 randum ad
 respublicas
 cōseruādas.